

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

H 3

DOM
2026-02-26
Meddelad i Luleå

Mål nr
180-26

KLAGANDE

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
Ombud: [REDACTED]
4. [REDACTED]
Ombud: [REDACTED]

MOTPART

Länsstyrelsen i Uppsala län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Uppsala läns beslut 2026-01-15, diarienumr 11-2026, se bilaga 1

SAKEN

Licensjakt efter lodjur

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandena från [REDACTED]
[REDACTED] om att förvaltningsrätten ska inhämta
förhandsavgörande från EU-domstolen.

Förvaltningsrätten avslår överklagandena i övrigt.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

BAKGRUND OCH PARTERNAS INSTÄLLNING

Länsstyrelsen i Uppsala län (länsstyrelsen) beslutade om licensjakt efter högst 10 lodjur i länet. I beslutet anges att jakten får bedrivas fr.o.m. den 1 mars 2026 t.o.m. den 31 mars 2026 eller till den tidigare tidpunkt då länsstyrelsen avlyser jakten. Skäl, villkor och övriga detaljer framgår av bilaga 1.

██ yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva beslutet om licensjakt efter lodjur. Vidare yrkas att rätten inhämtar förhandsavgörande från EU-domstolen dels i fråga om det är förenligt med stöd av artikel 16.1 e och bilaga 4 till rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet) att bedriva jakt på lodjur enbart i syfte att minska lodjursstammens storlek, dels angående tolkningen av ”behöriga nationella myndigheterna” i samma direktiv. I vart fall yrkas att förvaltningsrätten upphäver villkoret att licensjakten inte får bedrivas senare än en timme efter att länsstyrelsen har avlyst jakten och i stället förordnar att licensjakten ska upphöra omedelbart då länsstyrelsen avlyser jakten.

██████████ yrkar att beslutet om licensjakt ska ogiltigförklaras.

██ yrkar att beslutet om licensjakt på lodjur ska upphävas samt att förvaltningsrätten ska inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen.

██████████ yrkar att förvaltningsrätten ska upphäva beslutet.

Länsstyrelsen ändrar inte beslutet.

Både i länsstyrelsens beslut och ██████████ talan åberopas rapporten *Inventering av lodjur 2025* av Rovdata, SLU och Viltskadecenter (hädanefter

”inventeringsrapporten”). Länsstyrelsen åberopar också bl.a. rapporten *Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026* av SLU och Viltskadecenter (beskattningsrapporten) och sin egen inventering av stora rovdjur i länet. [REDACTED] åberopar bl.a. bedömningen från Länsstyrelsen i Norrbottens län att inte besluta om licensjakt på lodjur 2026, rapporten *En attitydundersökning om stora rovdjur och rovdjursförvaltning* från SLU/Umeå universitet 2021 (attitydundersökningen), Viltskadecenters statistik från 2024 om skador av stora rovdjur och stora fåglar på tamdjur, hundar och gröda, Viltskadecenters rapport *Stängsling mot rovdjur* från 2014 och 2021, samt rapporten *Rödlistade arter i Sverige 2020* från SLU och Artdatabanken. [REDACTED] åberopar EU-kommissionens tillkännagivande *Vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet*, Bryssel 2021. [REDACTED] åberopar bl.a. rapporten *Lynx gene flow i Fennoscandia* från SLU och Viltskadecenter 2024, och hänvisar även till attitydundersökningen. Också [REDACTED] åberopar attitydundersökningen.

Vad som i övrigt har framförts i målet kommer att framgå nedan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

Viltet är fredat och får jagas endast om detta följer av jaktlagen (1987:259) eller av föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen (3 § första stycket jaktlagen). Jakten ska bedrivas så att viltet inte utsätts för onödigt lidande och så att människor och egendom inte utsätts för fara (27 § jaktlagen).

Av 2 § förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (hädanefter "förvaltningsförordningen") framgår följande. För förvaltningen av stora rovdjur ska det finnas rovdjursförvaltningsområden enligt följande.

1. Norra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län.
2. Mellersta rovdjursförvaltningsområdet omfattar Stockholms, Uppsala, Västra Götalands, Värmlands, Örebro, Västmanlands, Dalarnas och Gävleborgs län.
3. Södra rovdjursförvaltningsområdet omfattar Södermanlands, Östergötlands, Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Skåne och Hallands län.

Efter förslag från samverkansråden ska Naturvårdsverket fastställa miniminivåer för förekomsten av björn, varg, järv och lo i vart och ett av rovdjursförvaltningsområdena och förekomsten av björn, järv och lo i vart och ett av länen inom områdena. Naturvårdsverket ska fastställa miniminivåerna inom ramen för de nationella målen för respektive art och med beaktande av arternas naturliga utbredningsområden (5 § förvaltningsförordningen).

Förutsättningen för att licensjakt efter bl.a. lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus (GYBS) hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden, se 23 c § jaktförordningen (1987:905).

Om det finns förutsättningar enligt 23 c § jaktförordningen och något annat inte följer av 24 a § samma förordning, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter bl.a. lo. Ett sådant beslut får utformas och förenas med villkor som är

ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar (23 d § jaktförordningen). Naturvårdsverket får överlämna till länsstyrelserna i ett sådant rovdjursförvaltningsområde som avses i 2 § förvaltningsförordningen att besluta om licensjakt efter bl.a. lo med stöd av 23 d § jaktförordningen, under förutsättning att antalet individer av arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiger de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förvaltningsförordningen (24 a § andra stycket jaktförordningen).

Nämnda bestämmelser i jaktförordningen är del av Sveriges införlivande av art- och habitatdirektivet. Enligt dess artikel 12.1 ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att bl.a. avsiktligt fanga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjuret (*Lynx lynx*) omfattas av det strikta skyddet i nämnda bilaga. I artikel 16.1 anges undantagen från detta skydd vari punkt e) svarar mot kraven på licensjakt i 23 c § jaktförordningen. Den begränsade mängden för undantaget ska, enligt punkt 16.1 e, fastställas av de behöriga nationella myndigheterna.

EU-domstolen har uttalat att undantagsbestämmelserna ska tolkas restriktivt och att beslutande myndighet har bevisbördan för att det finns nödvändiga förutsättningar för varje undantag. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje åtgärd som påverkar skyddade arter endast tillåts genom beslut som är noggrant och tillräckligt motiverade och som hänvisar till de skäl, villkor och krav som anges i artikel 16.1 i direktivet (C-342/05 *Kommissionen mot Finland*, punkt 25). Vidare följer av proportionalitetsprincipen att undantag från artskydd ska stå i proportion till de behov som motiverar undantaget (C-76/08, *Kommissionen mot Malta* punkt 57 och 64).

I avgörandet C-674/17 *Tapiola*, som gällde stamvårdande jakt på varg, en art som vid tidpunkten hade strikt skydd, uttalar EU-domstolen att artikel 16.1 i

princip kan utgöra grund för att bevilja ett undantag som bland annat tillåter dödande av individer inom de arter som nämns bilaga 4 a, förutsatt att vissa däri föreskrivna specifika villkor är uppfyllda (punkt 32). Härvid krävs att de mål som eftersträvas med jakten är klart och tydligt underbyggda, att myndigheten kan styrka att undantagen är ägnade att uppnå målen, att det i tillräcklig mån fastställts att målen inte kan uppnås genom en annan lämplig lösning, att det säkerställs att jakten inte försvårar upprätthållandet av GYBS för artens naturliga utbredningsområde med bedömning på både riks- och regionnivå samt att jakten sker under strängt kontrollerade förhållanden, selektivt och i begränsad omfattning avseende ett fastställt antal individer (punkt 80). Bekämpandet av tjuvjakt kan åberopas som en metod som bidrar till att bibehålla eller återställa GYBS hos den berörda arten, och således som ett mål som omfattas av artikel 16.1 e i art- och habitatdirektivet (punkt 43). Det följer av försiktighetsprincipen i artikel 191.2 fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) att om en bedömning av de mest tillförlitliga och tillgängliga vetenskapliga uppgifterna fortfarande ger utrymme för en viss osäkerhet om huruvida ett sådant undantag försvårar upprätthållandet eller återställandet av GYBS hos en utrotningshotad art, får medlemsstaten inte bevilja eller tillämpa undantaget (punkt 66).

Åtgärder som vidtas i enlighet med direktivet ska ta hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov och till regionala och lokala särdrag (artikel 2.3 art- och habitatdirektivet). Detta utgör dock inte ett självständigt undantag från skyddssystemet och kan inte åberopas för att undgå skyldigheten att säkerställa att insamling av exemplar av en art i naturen är förenligt med bibehållandet av en GYBS för denna art (C-629/23 *Eesti Suurkisjad*, punkt 70).

Processuella frågor

██████████ ifrågasätter att länsstyrelsen, utifrån begreppet ”de behöriga nationella myndigheterna” i artikel 16.1 e art- och habitatdirektivet, har

behörighet att besluta om licensjakt och framför bl.a. att utan sådan behörighet är beslutet en nullitet. [REDACTED] har begärt att förhandsavgörande ska inhämtas också avseende beslutets innehåll.

[REDACTED] begär att förvaltningsrätten, ifall den överväger att fastställa beslutet, ska inhämta förhandsavgörande i frågan om det är förenligt med art- och habitatdirektivets rekvisit ”begränsad omfattning” att tillåta årligt återkommande beståndsbegränsande jakt av en strikt skyddad art, lodjur, när den nationella tilldelningen uppgår till 11 procent av medlemsstatens totala population och jakten inte är riktad mot identifierade skadeindivider.

Förvaltningsrättens bedömning

Länsstyrelsen har fattat beslutet efter delegation från Naturvårdsverket, beslut NV-03752-24, som i sin tur fattats med stöd av 24 a § jaktförordningen. Att en länsstyrelse då är behörig myndighet att besluta om jakt kan uttolkas ur en stor mängd praxis, bl.a. Högsta förvaltningsdomstolens avgörande HFD 2016 ref. 89. En länsstyrelse är en statlig myndighet som samtidigt kan antas ha bättre förutsättningar än Naturvårdsverket att ta hänsyn till förhållandena i det enskilda länet och att samråda med lokala aktörer. På denna punkt saknas skäl att ingripa mot beslutet eller att inhämta förhandsavgörande från EU-domstolen.

I övrigt bedömer förvaltningsrätten att rättsläget enligt EU-rätten, som summeras ovan i de allmänna förutsättningarna och nedan avseende de specifika förutsättningarna för licensjakt, är tillräckligt tydligt och att inhämtande av förhandsavgörande även i denna del är obehövligt. Yrkandena om detta ska därför avslås.

Stammens storlek och sammansättning, GYBS och försiktighetsprincipen

██████████ framför bl.a. följande. Hela Sverige utom Gotland är det naturliga utbredningsområdet för lodjuret. Norrbottens län har inte beviljat någon licensjakt på lodjur för 2026, med motiveringen att lodjursstammen inte återhämtat sig tillräckligt. Senast licensjakt efter lodjur skedde i Norrbottens län var 2018. Att stammen återhämtar sig så långsamt inger betänkligheter över populationens framtida bevarandestatus. Det kan mot denna bakgrund ifrågasättas om lodjuret verkligen har GYBS i hela utbredningsområdet. Länsstyrelsen har bevisbördan för att licensjakten jämte övriga riskfaktorer inte kommer att försvåra upprätthållandet av GYBS. Ett jaktuttag kan få oanade negativa konsekvenser. Att besluta om licensjakt förefaller vara ett uppenbart risktagande och inte förenligt med försiktighetsprincipen i EUF-fördraget. Vidare har beskattningsmodellen utgivits i oktober 2025 medan inventeringarna genomförs under tiden oktober 2024–mars 2025. Detta betyder att underlaget inte innehåller helt aktuella uppgifter. Enligt beskattningsrapporten är det en tidsfördröjning på två år mellan jaktbeslutets dataunderlag och möjligheten att mäta effekten av genomförd jakt. Detta innebär en uppenbar osäkerhet, och jakt borde inte beslutas på ett så bristfälligt underlag. Dessutom ska försiktighetsprincipen alltid beaktas. Den illegala jakten, som antas uppgå till cirka 10 procent av populationen, har överhuvudtaget inte beaktats. Till detta kommer annan oberäknelig mortalitet såsom trafikdödade djur, sjukdomar och andra skador som kan påverka lodjurspopulationen.

██████████ framför bl.a. följande. EU är fört bakom ljuset av Sverige. Då antalet lodjur inte fick understiga det som fanns vid ingående av avtalet, redovisade Sverige endast det antal som inventerats i Mellansverige. Övriga cirka 1 000 lodjur redovisades aldrig till EU. Lodjuren är liksom vargarna isolerade från genetiskt utbyte och riskerar att drabbas av inavelsproblem över tid. Det är viktigt att bibehålla ett högre antal lodjur för att motverka att detta sker.

██████████ framför bl.a. följande. Lodjuret är rödlistat som sårbart eftersom arten löper stor risk att dö ut i vilt tillstånd i ett medellångt tidsperspektiv. Avseende GYBS ska ingå en bedömning av artens långsiktiga livskraft. Enligt ny genetisk forskning från år 2024 är den skandinaviska och den finska lodjurspopulationen genetiskt åtskilda, och utbytet är högst någon enstaka individ per generation. Forskarna konstaterar att detta genflöde är tillräckligt för att undvika fullständig genetisk isolering, men inte för att snabbt eller robust stärka den genetiska variationen i den skandinaviska populationen. Det svenska referensvärdet för lodjur har fastställts utan en redovisad särskild analys av populationens effektiva storlek. Det krävs en försiktighetsbaserad bedömning som även beaktar genetiska marginaler, kumulativa effekter av jakt och annan dödlighet samt osäkerheter i populationens långsiktiga utveckling. Andra orsaker till dödlighet, dvs. illegal jakt, skyddsjakt, trafikskador och liknade faktorer, måste beaktas vid bedömningen av om licensjakten kan utföras utan att försvåra upprätthållande av GYBS. Då beslut om licensjakt i Norrbottens län inte fattats sedan år 2018, är det inte visat att lodjuret har GYBS i hela sitt utbredningsområde. Eftersom det finns risk att lodjurspopulationen i Sverige inte uppnår GYBS, anser ██████████ att försiktighetsprincipen måste väga extra tungt i detta fall.

██████████ framför bl.a. följande. Enbart populationsstorlek är inte tillräckligt för att bedöma GYBS enligt EU-rätten. Beslutet redovisar inte hur licensjakten påverkar lodjurens genetiska variation, reproduktion och populationsstruktur. Enligt försiktighetsprincipen ska åtgärder som riskerar att försämra en arts bevarandestatus inte genomföras utan tydlig evidens. Lodjurens reproduktionstakt är relativt låg. I snitt får en hona två ungar per kull. De flesta honor får bara ungar vartannat år. Honor börjar vanligtvis reproducera sig först vid 2–3 års ålder. Ungefär hälften av alla födda ungar överlever inte till nästa vinter. De vanligaste dödsorsakerna är naturlig svält och konkurrens om föda, sjukdomar och svag kondition, predation av andra rovdjur, att modern dör t.ex. genom jakt, samt mänsklig påverkan av trafik, jakt eller störningar. Det kan noteras att

i Länsstyrelsen i Norrbottens län bedömer lodjursstammen i länet ännu inte har återhämtat sig efter tidigare jakt. Jakt kan leda till färre reproducerande honor, fler unga individer och minskad genetisk stabilitet. Lodjur vandrar inte heller på samma sätt som vargen gör, varför det inte går att räkna med genetiskt tillskott från Finland. Med en så liten population finns en klar risk för inavelsdepression.

Förvaltningsrättens bedömning

Som framgår av 24 a § jaktförordningen måste antalet individer av arten i rovdjursförvaltningsområdet överstiga de fastställda miniminivåerna enligt 5 § förvaltningsförordningen. Vidare har EU-domstolen uttalat att det som huvudregel är nödvändigt att bedöma vilken inverkan ett undantag får på ett lokalt bestånd för att kunna bedöma dess inverkan på bevarandestatusen för hela det aktuella beståndet (*Tapiola* punkt 59). Detta medför dock enligt förvaltningsrättens mening inte att frånvaro av beslutad licensjakt i ett visst län kan tas till intäkt för att GYBS är hotad på nationell nivå.

Uppsala län ingår i det mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det överklagade beslutet är ett av åtta beslut som avser licensjakt på lodjur 2026 i detta förvaltningsområde. Sammanlagt har 74 lodjur tilldelats genom besluten för mellersta rovdjursförvaltningsområdet, och 153 i hela landet.

Naturvårdsverket har i beslut NV-02105-23, som gäller t.o.m. den 29 april 2029 så länge inte annat beslutas, angett miniminivån för lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområde till 347 individer, varav 55 i Uppsala län. För hela Sverige anges miniminivån till 870 lodjursindivider.

Av inventeringsrapporten framgår att vid den senaste säsongen, 2024/25, kvalitetssäkrades 234 familjegrupper i Sverige. En familjegrupp är detsamma som en föryngring, och motsvarar cirka sex individer, med mindre variationer

av omräkningsfaktorn mellan olika delar av landet. I hela Sverige uppskattades antalet lodjur till mellan 1 152 och 1 581, ett spann där mittpunkten är 1 367 individer. Den svenska lodjursstammen kommer uppenbart att ligga högt över den nationella miniminivån även efter årets licensjakt om den genomförs.

Enligt beskattningsrapporten uppskattas lodjursstammen för den pågående säsongen 2025/26 till 481 individer i mellersta rovdjursförvaltningsområdet, och en beskattning på 40 lodjur antas motsvara den potentiella tillväxttakten, vilken – oaktat vad [REDACTED] framfört – tar hänsyn till all dödlighet utom legal jakt. En licensjakt på 74 lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet kan därmed antas medföra en marginell minskning av antalet lodjur i detta förvaltningsområde, vilket dock ändå kommer att ligga högt över den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån. Det finns en tillräcklig marginal för den osäkerhet i beskattningsrapporten som uppenbart föreligger och som särskilt påtalas av Rovdjursföreningen.

Också på länsnivå framstår miniminivån som ohotad. I inventeringsrapporten anges att Uppsala län under senaste säsongen hade 16 föryngringar av lodjur, varav 2 avser 4 föryngringar som delas med annat län och därför räknas som en halv föryngring vardera i länet.

Förvaltningsrätten finner att länsstyrelsens beslut är lämpligt med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt inte försvårar upprätthållande av GYBS avseende vare sig det lokala eller nationella beståndet. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit tillräckliga belägg för att den svenska lodjursstammen för närvarande är hotad av inavel. Lodjur är inte en utrotningshotad art i Sverige och länsstyrelsen har inte trätt över försiktighetsprincipen. Att Norrbottens län inte igår i årets licensjakt, leder inte till annan bedömning. Det saknas skäl för ingripande mot beslutet på de rubricerade grunderna.

Licensjaktens syfte

██████████ framför bl.a. följande. Det saknas stöd för beslut om återkommande jakt i populationsbegränsade syfte på en strikt skyddad art i de uttömmande undantagen i artikel 16 art- och habitatdirektivet. Varken av direktivet eller jaktförordningen framgår att undantag kan ges för jakt på en sådan art för att verkställa politiska beslut. Någon redovisning av att licensjakt har en positiv effekt på lodjurspopulationen kan inte utläsas av beslutet.

██████████ framför bl.a. följande. Argumentet att jaktens syfte är att förhindra skada ifrågasätts eftersom endast skadorna är få och bl.a. avser jakthundar. Lodjur attackerar inte jakthundar helt oprovocerade. De försvarar sig mot jagande hundar. Det är inte lodjuren som är problemet utan de jagande hundarna när jakthundar skadas. Det är hunden som söker upp lodjuret och aldrig tvärtom. Har man inte en hund som är ren på den art som ska jagas kanske man inte ska släppa den utan skyddsväst vid jakt.

██████████ framför bl.a. följande. Det är inte visat att en omfattande jakt av en strikt skyddad art, lodjur, motverkar socioekonomiska konsekvenser på ett sådan sätt att det motiverar jakten. Eftersom licensjakten riskerar att försvåra upprätthållandet av GYBS för lodjuren i Sverige får hänsyn till ekonomiska, sociala och kulturella behov inte beaktas, jfr vargdomen *Eesti Suurkisjad*. Länsstyrelsen, som beslutat om licensjakt efter 10 lodjur, anger samtliga att dokumenterade skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur är få och antalet varierar från år till år. Att det har skett enstaka skador orsakade av lodjur eller att populationen av lodjur har ökat betyder inte automatiskt att de strikta kraven för undantag i art- och habitatdirektivet och jaktförordningen är uppfyllda.

██████████ framför bl.a. följande. Av EU-domstolens praxis framgår att ett undantag med stöd av artikel 16.1 e art- och habitatdirektivet måste ha ett ändamål som framgår av beslutet. Detta ändamål måste ha stöd i direktivet. Länsstyrelsen har inte påvisat något behov av jakt på lodjur. Lodjur äter företrädesvis rådjur. Det finns inte samma byteskonkurrens med jägare som kan uppstå när det gäller varg, vilken företrädesvis livnär sig på älg. Det finns inget stöd för att tala om en bristande acceptans för lodjur. Lodjur är tvärtom populära. Skadorna på tamdjur i flera fall är så låga att de inte finns.

Förvaltningsrättens bedömning

Varken art- och habitatdirektivet eller svensk lag anger något särskilt syfte som ska vara uppfyllt för att licensjakt ska kunna beslutas. För bedömning om syftet kan nås med annan lämplig lösning, och om undantaget är proportionerligt, måste det ändå finnas ett syfte med licensjakten. Högsta förvaltningsdomstolen har ansett att det ligger inom en överprövande domstols kompetens att pröva om det syfte som beslutsmyndigheten har angett är acceptabelt i sig (HFD 2016 ref. 89). I *Tapiola* understryks att ett tydligt angivet mål måste åberopas till stöd för beviljande av undantag. Det får bara göras i konkreta enskilda fall, för att uppfylla klart definierade krav och motsvara specifika situationer (punkt 41).

Det övergripande och långsiktiga målet för svensk rovdjurspolitik inbegriper att tamdjurshållning inte påtagligt ska försvåras och att socioekonomisk hänsyn ska tas (prop. 2012/13:191 s. 1 och 29). Dock behöver det för licensjakt inte föreligga någon förestående allvarlig skada eller uppfyllas något annat av rekvisiten för skyddsjakt i 23 a § jaktförordningen.

I länsstyrelsens beslut utvecklas licensjakten syfte. Länsstyrelsen framhåller syftet att skapa förutsättningar för en hållbar lodjursförvaltning genom att bevara lodjursstammens GYBS och förbättra möjligheten för samexistens. På sikt

kan en växande lodjursstam leda till ökad risk för skador, ökade kostnader för samhället, minskad acceptans för arten och ökad oro hos djurhållare. Förtroendet för förvaltningen är enligt länsstyrelsen en nyckelfaktor för lodjurets GYBS i Sverige och i Uppsala län på lång sikt.

Förvaltningsrätten anser att angivna syften kan godtas, jfr Kamrarrätten i Sundsvalls dom den 31 januari 2022, mål nr 545-21. Syftet att stärka förtroendet för rovdjursförvaltningen och acceptansen för vilda lodjur i länet, vilket är ägnat att minska den sociala acceptansen för illegal jakt, ligger enligt förvaltningsrättens mening i linje med art- och habitatdirektivet, jfr *Tapiola* punkt 43. Vidare nämner beslutet syftet att värna om löshundsjakt i länet. Förvaltningsrätten anser att detta ingår i sådana ekonomiska, sociala och kulturella behov och regionala/lokala särdrag som ska tas hänsyn till enligt artikel 2.3 art- och habitatdirektivet (jfr även *Tapiola* punkt 25), och som i detta fall inte ska åsidosättas med stöd av vargdomen *Eesti Suurkisjad* från EU-domstolen eftersom förvaltningsrätten har bedömt att den svenska lodjursstammens bevarandestatus inte är hotad.

Förvaltningsrätten bedömer att licensjaktens syften är tydliga och relevanta samt inte motsägs av att, enligt den åberopade attitydundersökningen, en majoritet har en positiv bild av lodjur. Sammantaget saknas det skäl för ingripande mot beslutet på denna grund.

Selektivitet och strängt kontrollerade förhållanden samt villkor

██████████ framför bl.a. följande. Länsstyrelsens villkor innebär att jakten kan komma att fortsätta en timme efter att det totala antalet lodjur, som beslutet omfattar, har skjutits. Dessvärre sker ofta överskjutning för att tiden mellan att jakten ska avbrytas och avlysningen är för lång. En timme är en avsevärt lång tid och risken är uppenbar att överskjutning sker av en strikt

skyddad art. Det torde inte heller vara förenligt med kravet på att jakten ska ske under strängt kontrollerade förhållanden.

██████ framför bl.a. följande. Jakten kommer att bedrivas mitt under lodjurets parningssäsong vilket bryter mot art- och habitatdirektivet. Dessutom får jägar-
na träna hundarna inför jakten redan den 1 februari, så störningen gäller från
februari till den 31 mars vilket är hela parningstiden. Snödjupet är mycket högt
med inslag av skare som inte bär ett djur som flyr i panik. Detta riskerar allvar-
lig skada både på det jagade lodjuret och de jagande hundarna.

██████████████████ framför bl.a. följande. Lodjurens parningstid inleds i
början av mars och sammanfaller således med jakttiden. Hundanvändning är
tillåten och två hundar får samtidigt ställa eller förfölja ett och samma lodjur.
Länsstyrelsen tillåter också spårning och ringning med motordrivna fordon,
trots att detta enligt huvudregeln är förbjudet. Sammantaget innebär detta en
intensiv jaktform med hög grad av störning av lodjurens naturliga beteenden
under en biologiskt känslig period. Det riskerar att störa lodjurens rörelsemöns-
ter och sociala interaktioner, skapa instabilitet i parbildning och medföra stress
som kan minska sannolikheten för lyckad parning. Utebliven eller störd repro-
duktion under ett enskilt år kan få konsekvenser för populationens utveckling
över längre tid.

██████████ framför bl.a. följande. Jakten bedrivs under lodjurens parnings-
tid, vilket bryter mot artikel 12 art- och habitatdirektivet. Den frågan berörs
inte ens i beslutet. Jakt försämrar populationens långsiktiga livskraft.

Förvaltningsrättens bedömning

Villkoret om högst två hundar som får förfölja ett och samma lodjur är tillåtet
enligt 4 kap. 6 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2022:4) om förvaltning
av stora rovdjur. Villkoret om jakttid följer vad som anges i 5 kap. 4 § samma

föreskrifter. Enligt sistnämnda bestämmelse är jakttiderna för licensjakt på lo i norra rovdjursförvaltningsområde hela perioden från den 1 mars till den 15 april, och i övriga delar av landet hela perioden från den 1 mars till den 31 mars. Det har enligt förvaltningsrättens mening inte framkommit att dessa villkor överträder EU-rätten.

Som [REDACTED] framfört, är huvudregeln enligt 31 § jaktlagen att jakt inte får ske från motordrivna forskaffningsmedel. Det följer dock av 21 § jaktförordningen att dispens får beslutas bl.a. om detta behövs för att licensjakt på lo ska kunna genomföras. Det krävs enligt paragrafen också att det inte finns någon annan lämplig lösning och att upprätthållandet av GYBS hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde inte försvåras. Undantag beslutas av den myndighet som beslutar om jakten i det enskilda fallet. Länsstyrelsen har i detta fall tillåtit motorfordon för att söka efter lodjursspår, men inte för att skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret, hindra att lodjuret kan undkomma eller avleda dess uppmärksamhet från den som jagar. Förvaltningsrätten bedömer, särskilt mot bakgrund av lodjurets snabbhet, att sökning med motordrivet fordon behövs för att genomföra licensjakten och att det inte finns någon annan lämplig lösning. Förvaltningsrätten har enligt ovan bedömt att lodjurets GYBS inte är hotad, och villkoret om motordrivet fordon ändrar inte denna bedömning. Villkoret bedöms inte strida mot gällande rätt.

Förvaltningsrätten anser vidare att det av [REDACTED] ifrågasatta villkoret, att jakten inte får bedrivas senare än en timme efter att jakten avslysts, måste ses ihop med villkoret att anmälan till länsstyrelsen om fällt eller påskjutet lodjur ska ske snarast och senast inom en timme. Den som jagar är skyldig att minst en gång i timmen avlyssna länsstyrelsens telefonsvarare för information om återstående tilldelning. Enligt förvaltningsrättens mening har länsstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att motverka överskjutning till följd av eftersläpande information, en risk som inte helt kan elimineras.

Licensjakten i länet får pågå under en månad, avser högst 10 individer och är inte ägnad att minska antalet lodjur till lägsta tillåtna nivå. Annat har inte framkommit än att kravet på strängt kontrollerade förhållanden är uppfyllt. Kravet på selektivitet är också uppfyllt (jfr HFD 2023 not. 39, punkt 30). Skäl saknas för ingripande mot beslutet på någon av dessa grunder.

Annan lämplig lösning

██████████ framför bl.a. följande. Det går att genom förebyggande åtgärder hindra eller i vart fall minimera riskerna för lodjursangrepp på tamdjursbesättningar. En sådan förebyggande åtgärd är att sätta upp rovdjursavvisande stängsel. I en rapport från SLU/Viltskadecenter 2021 från 2021 framkom att ett stängsel bestående av färnät kompletterat med två eltrådar inte passerades av något lodjur.

██████████ framför bl.a. följande. Alla förebyggande lösningar måste uttömmas framför att döda en strikt skyddad art. Det kan t.ex. vara rovdjursavvisande stängsel, att ta in tamdjur på kvällen och anpassa mänsklig verksamhet till förekomst av rovdjur. Att ett lodjur rent fysiskt kan ta sig över ett hinder innebär inte att rovdjursavvisande stängsel saknar effekt eller inte är ett relevant alternativ. Bedömningen måste ta sikte på hur lodjur normalt betar sig gentemot stängsel samt hur dessa är utformade, placerade och underhållna.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrätten noterar att länsstyrelsen har beskrivit att andra åtgärder vidtas i länet för att förebygga eller mildra skador orsakade av lodjur. I beslutet nämns ersättningar vid skador, skyddsjakt, bidrag till förebyggande insatser, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Vidare anges att rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att

ta sig in till djuren men inte förhindrar angrepp helt, och endast har en begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur.

Det som [REDACTED] har anfört om de rovdjursavvisande stängslens effektivitet, och härvid åberopat en rapport från Viltskadecenter, förtjänar att tas på allvar. En bättre dokumentation i beslutet av hur länsstyrelsen främjat rovdjursavvisande stängsel i länet skulle ha varit önskvärd.

Det framgår dock av den åberopade rapporten att försöken gjordes i djurparker, inte i lodjurens långt större naturliga utbredningsområde vari de kommer i kontakt med både inhägnade och frigående tamdjur. Härvid måste också beaktas att lodjur, liksom andra kattdjur, har en särskilt utpräglad förmåga att klättra och hoppa. Vidare ska bedömningen av om det finns annan lämplig lösning utgå från de faktiska omständigheterna vid tiden för beslutet, oaktat om det eventuellt varit lämpligt att agera på ett annat sätt i ett tidigare skede, jfr Kamrarrätten i Stockholms dom den 14 februari 2014, mål nr 3854–3856-13.

Förvaltningsrätten bedömer att syftet med licensjakten inte kan uppnås med enbart de andra åtgärder som också vidtas i länet. Också på denna grund saknas det skäl för ingripande mot beslutet.

Proportionalitetsbedömning och slutsats

[REDACTED] framför bl.a. följande. Undantag från ett strikt skydd ska vara precisa och proportionerliga, inte breda och förebyggande i största allmänhet. En central del i prövningen är skadebilden. Bedömningen av behov av licensjakt och proportionalitet måste vila på dokumenterade angrepp av lodjur på tamdjur.

[REDACTED] framför bl.a. följande. Beslutet uppfyller inte det EU-rättsliga kravet på proportionalitet. I beslutet anges inga omständigheter i den andra

vågskålen, såsom lodjurens viktiga roll i ekosystemet, att de reglerar rådjursstammen och att många vill uppleva lodjur och motsätter sig jakt. Även lodjur som överlever den stora störningen, med hundträning och jakt med lösspringande jakthundar, kan påverkas negativt i sin fortplantning.

Förvaltningsrättens bedömning

Det överklagade beslutet innebär licensjakt på 10 lodjur, i ett län med riklig utbredning av föryngringar av lodjur. Förvaltningsrätten bedömer att beslutet är proportionerligt utifrån de behov som motiverar undantag från strikt skydd.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att länsstyrelsen har visat att samtliga krav för licensjakt är uppfyllda. Överklagandena ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Målet har avgjorts av rådmannen [REDACTED]

I avgörandet har även nämndemännen [REDACTED] och [REDACTED] deltagit.

[REDACTED] har föredragit målet.

Kungörelsedelgivning

Licensjakt efter lodjur i Uppsala län 2026

Beslut

Länsstyrelsen Uppsala län beslutar om licensjakt efter högst tio (10) lodjur i Uppsala län 2026.

Länsstyrelsen beslutar att motordrivet fordon får användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår, se nedan angivna villkor.

Länsstyrelsen beslutar att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Länsstyrelsen beslutar vidare att nedanstående villkor ska gälla för beslutet.

Villkor

När jakt får bedrivas

Jakten får bedrivas från och med den 1 mars 2026 till och med den 31 mars 2026 eller den tidigare tidpunkt då jakten avlyses av Länsstyrelsen.

Jakt efter lodjur får endast bedrivas från och med en timme före solens uppgång till och med en timme efter solens nedgång. Under timmen efter solens nedgång får jakten endast bedrivas som vaktjakt eller smygjakt.

Hur många djur som får fällas och var

Jakten omfattar högst tio (10) lodjur inom Uppsala län (exklusive områden där jakt efter lodjur ej är tillåten).

Lodjur som faller där lodjursjakt inte är tillåten tillfaller staten enligt 33 § jaktförordningen (1987:905). Naturvårdsverket ska då enligt 38 § jaktförordningen bestämma hur omhändertaget djur ska hanteras.

Vilka djur får fällas

Lodjur får fällas oavsett kön och ålder. Länsstyrelsen avlyser jakten när tillåtet antal djur skjutits. Ungdjur bör i möjligaste mån skjutas före föräldradjur.

Avlysning

Länsstyrelsen avlyser jakten då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom länet eller om jakttiden löpt ut.

Länsstyrelsen informerar om avlysningen via telefonsvararen: 010-223 32 25.

Licensjakt får inte bedrivas senare än en timme efter att Länsstyrelsen avlyst jakten, eller efter den tidigare punkt då det har blivit känt för jägaren att jakten är avlyst eller att samtliga tilldelade lodjur har fällts.

Jaktmedel

Endast kulgeväpär lägst klass 2 och hagel kaliber 12, 16 eller 20 får användas.

Det är inte tillåtet att använda fällor för fångst av lodjur med stöd av detta beslut.

Hundanvändning

Högst två hundar som ställer eller förföljer ett och samma lodjur får användas samtidigt. Hundar får inte bytas under jakt på ett och samma lodjur under en och samma dag. Länsstyrelsen erinrar om att jakten ska bedrivas med en god jaktetik enligt 27 § jaktlagen (1987:259) och att all hundanvändning ska präglas av detta. Hänsyn ska också tas till jakthundens välbefinnande enligt 2 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) som säger att djur inte får överansträngas.

Söka efter spår

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 21 § jaktförordningen att motordrivet fordon får användas för att på befintligt vägnät söka efter lodjursspår. Motordrivet fordon har i detta sammanhang samma betydelse som i 2 § lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner. I samband med jakt med stöd av detta beslut får djur sökas från motordrivet fordon som färdas på väg som återfinns på lantmäteriets karta i skala 1:50 000, eller på

lantmäteriets karta i skala 1:100 000 i områden där kartor i skala 1:50 000 inte finns. Detta undantag innebär att sökande längs med väg får ske för så kallad ringning av djuren för att fastställa djurets ungefärliga vistelseplats.

Undantaget ger inte rätt att från motordrivet fordon skjuta, spåra, förfölja eller genskjuta djuret. Undantaget ger inte heller rätt att nyttja motordrivet fordon för att förhindra att lodjuret kan undkomma eller för att avleda dess uppmärksamhet från den som jagar.

Länsstyrelsen erinrar om att skjutvapen enligt 22 § jaktförordningen inte får medföras vid färd med motordrivet fordon i terräng.

Vilka som får utföra jakten

Person som har jakträtt i områden som omfattas av detta beslut har rätt att delta i jakt efter lodjur på det jaktområde där han/hon har jakträtt, under förutsättning att jakträtten omfattar jakt efter lodjur.

Jakt får inte bedrivas utan att en ansvarig jaktledare utsetts på förhand vid varje jakttillfälle. Vid ensamjakt är den ensamme jägaren jaktledare.

Krav på registrering av jägare

Den som är jägare under licensjakten ska registrera sig i Naturvårdsverkets jägarregister innan jakt påbörjas.

Anmälan kan göras på följande sätt:

- Inloggning med Bank-ID till Jägarregistret på <https://jagarregistret.naturvardsverket.se/>
- Ring Naturvårdsverkets kundtjänst: 010-698 17 00 (ange personnummer).
- Ring talsvar: 0771-18 34 11 och följ instruktionen.

Du får ingen bekräftelse på din registrering, oavsett vilken metod du använder för att registrera dig. Däremot kan du kontrollera din registrering genom att logga in i Jägarregistret.

Information om återstående tilldelning

Länsstyrelsens telefonsvarare ger aktuell information om hur många djur som fällts och hur många som återstår av tilldelningen. Den som

jagar är skyldig att minst en gång i timmen hålla sig uppdaterad om återstående tilldelning. Aktuell återstående tilldelning finns på Länsstyrelsens telefonsvar: 010-223 32 25

Jägarans ansvar

Var och en som jagar lodjur ska hålla sig informerad om hur många djur som återstår av tilldelningen i området. Den som jagar ett lodjur sedan jakten avlysts kan komma att dömas till ansvar för jaktbrott eller grovt jaktbrott enligt 43 eller 44 §§ jaktlagen om man av oaksamhet inte hållit sig informerad.

Jaktledarens ansvar

Jaktledaren ansvarar för att informera jaktdeltagarna om villkoren för jakten.

Jaktledaren ansvarar för att kommunikationsvägarna under jakten säkerställer att villkoren för jakten efterlevs.

Jaktledaren ska inför varje jakttillfälle försäkra sig om att en hund som är särskilt tränad i att spåra skadat vilt ska kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen i enlighet med 17 § andra stycket jaktförordningen.

Jaktledaren ska informera skytten om dennes ansvar att rapportera fällt eller påskjutet lodjur till Länsstyrelsen.

Jakt i naturreservat

Den som jagar ska hålla sig informerad om vilka föreskrifter som gäller för jakt i eventuella naturreservat som berörs av området där man jagar.

Hantering av fällt eller påskjutet lodjur

Den som påskjutit lodjur ska anmäla detta till Länsstyrelsen snarast, i enlighet med bestämmelserna i 5 b § jaktförordningen. För att jakten ska ske under strikt kontrollerade former ska anmälan om påskjutet eller fällt lodjur ske senast inom 1 timme efter skott.

Anmälan ska ske till telefon 010-223 32 25

Vid anmälan ska följande anges:

- Namn och telefonnummer till skytten
- Namn och telefonnummer till ansvarig jaktledare

- När lodjuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
- Var lodjuret fällts (koordinater eller plats som går att återfinna på karta 1: 100 000)
- Djurets kön

För telefonsvar om återstående tilldelning, ring: 010-223 32 25, knappval 1.

Anmälan till länsstyrelsen om fällt eller påskjutet lodjur ska ske snarast, senast inom en timme efter fällt eller påskjutet lodjur. För anmälan om fällt eller påskjutet lodjur, ring: 010-223 32 25, knappval 2.

Vid anmälan ska anmälaren ange följande uppgifter:

- skyttens och jaktledarens namn och telefonnummer
- när djuret fällts eller påskjutits (datum och klockslag)
- var djuret fällts eller påskjutits (plats på karta, alternativt koordinater)
- djurets kön

I samband med anmälan om fällt djur informerar Länsstyrelsen om hur det ska förfaras med det fällda djuret. Länsstyrelsens besiktningsperson kontaktar skytten angående tidpunkt och plats för besiktningen.

När ett lodjur påskjutits och inte blivit kvar på platsen är jägaren skyldig att snarast vidta de åtgärder som krävs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

Påskjutning definieras enligt Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd för Länsstyrelsens beslut om licensjakt efter lodjur enligt följande: Skott har avlossats mot lodjur med avsikt att fälla detta och det kan inte uteslutas att skottet har träffat lodjuret, men lodjuret har inte fällts.

Den som påskjutit lodjur ansvarar för att eftersök genomförs om platsundersökningen eller andra omständigheter visat på att det påskjutna lodjuret är skadat. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras. Eftersök ska genomföras till dess att:

- a) djuret påträffats dött
- b) djuret påträffats skadat och avlivats
- c) djuret inte kan anträffas

Den som påskjutit ett lodjur ska på begäran uppvisa skottplatsen för Länsstyrelsens besiktningsperson. Den personen ska redovisa till Länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Länsstyrelsen beslutar om det påskjutna lodjuret ska avräknas från kvoten eller ej. Påskjutet lodjur avräknas såvida det inte genom skottplatsundersökning eller andra omständigheter har visats att det är uteslutet att djuret skadats eller det på annat sätt vid fältkontroll kan fastställas att djuret inte skadats. Fällt eller påskjutet lodjur som avräknas ska avräknas i det län där det först påsköts.

Fälls lodjur med stöd av andra beslut eller dödas på annat sätt under den tid då licensjakt efter lodjur är tillåten ska dessa djur inte avräknas licenstilldelningen.

Besiktning av fällt lodjur

Länsstyrelsens besiktningsperson besiktar samtliga fällda lodjur.

Skytten ska inom ett dygn från det att djuret fällts uppvisa hela det fällda djuret för Länsstyrelsens besiktningsperson.

Om länsstyrelsen så begär ska skottplats och fallplats omgående uppvisas.

Besiktningspersonen fyller tillsammans med skytten i de blanketter för fällt lodjur som tillhandahålls av Naturvårdsverket/Statens Veterinärmedicinska Anstalt.

Hantering av skinn och kropp från fällt lodjur

Skinn och kranium från fällt lodjur tillfaller jakträttshavaren under förutsättning att:

- länsstyrelsens besiktningspersonal har tagit ett hudprov (ca 1x3 cm) från fällt djur. Påsen ska märkas med Rovbasenummer.
- om djuret är eller kan tänkas vara angripet av skabb ska den delen av skinnets skickas tillsammans med den flådda helkroppen till SVA inklusive kopia av blanketten L2 Besiktning och provtagning av fällt lodjur.

- flådd kropp inklusive huvud överlämnas till Länsstyrelsen eller direkt till SVA enligt överenskommelse med besiktningspersonal.
- jakten i övrigt har skett i enlighet med jaktlagstiftningen och villkoren i Länsstyrelsens beslut om licensjakt.

Skinnet ska märkas med transponder (mikrochip) av besiktningspersonal vid sidan av flåsnittet vid buk eller bröst. Uppgifter om chipnummer ska anges på blankett L1 Registrering av fällt lodjur som bevis på att lodjuret fällts lagligt. Länsstyrelsens besiktningspersonal ansvarar för att flådd kropp inklusive huvud och hudprov tas om hand och fraktas till SVA. Kroppen ska vara komplett, dvs. alla tår (exklusive klor), alla svanskotor, kraniet samt för handjur, testiklar och penisben ska medfölja kroppen.

Flådd kropp ska om möjligt inte frysas och inre organ får inte tas ur.

För återtag av kranium ska skytt uppge det på den blankett som länsstyrelsen tillhandahåller vid besiktningen.

Försäljning av skinn och kranium

Kommersiella aktiviteter som annonsering, köp, byte, försäljning av lodjursskinn eller andra delar av lodjur samt kommersiell förevisning av lodjur är förbjudna enligt artikel 8.1 i rådets förordning (EG) 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem. För lodjur skjutna i enlighet med detta beslut kan Jordbruksverket meddela undantag från detta förbud. Ytterligare information finns på Jordbruksverkets hemsida (www.jordbruksverket.se).

Beskrivning av ärendet

Utbredning, inventeringar och tillväxt

Antalet lodjur i Sverige beräknas genom inventeringar som görs i hela landet utom på Gotland. Inventeringen regleras i förordningen (2009:1263) om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn och i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (ändrade genom Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2012:01, NFS 2012:12 och NFS 2014:23), samt tillhörande instruktioner och faktablad.

Viltskadecenter har uppdraget att sammanställa och publicera länsstyrelsernas resultat från rovdjursinventeringarna. Under

inventeringssäsongen 2024/25 kvalitetssäkrades 325 familjegrupper av lodjur i Skandinavien. Detta är en ökning med 29 familjegrupper jämfört med 2023/24. Av dessa 325 familjegrupper fanns 91 i Norge och 234 i Sverige. Baserat på antalet familjegrupper beräknas den svenska delen av populationen omfatta ca 1 367 djur. De 325 familjegrupperna i Skandinavien motsvarar en population av omkring 1 905 lodjur. Det totala antalet lodjur får man genom att multiplicera antalet familjegrupper med en omräkningsfaktor. För Mellersta rovdjursförvaltningsområdet motsvarar denna cirka 5,48–6,24 lodjur per familjegrupp beroende på biogeografisk region. (Viltskadecenter – Frank, J & Brøseth. 2025. Inventering av lodjur 2025)

Lodjursföryngringar utgör endast en del av den totala lodjurspopulationen. Antalet föryngringar kan variera relativt mycket från år till år utan att antalet vuxna lodjursindivider behöver förändras i samma takt. Lodjursstammens tillväxt i Sverige är enligt tidigare forskningsrapporter främst begränsad av legal jakt i renskötselområdet och av bytestillgången i Mellansverige. Forskarna har även dragit slutsatsen att lodjursstammen inte har bristande genetisk variation och att stammen inte är hotad på nationell nivå. Regeringen bedömer i sin proposition En hållbar rovdjurspolitik (prop. 2012/13:191) att lodjuret har en gynnsam bevarandestatus i Sverige.

Nationella målsättningar för lodjursstammens utveckling och bevarandestatus för lodjur

Sveriges nuvarande rovdjurspolitik beslutades i stora drag av riksdagen 2001, efter regeringens förslag i propositionen Sammanhållen rovdjurspolitik (prop. 2000/01:57). Det övergripande mål som godkändes var att Sverige skulle ta ansvar för att björn, varg, järv, lodjur och kungsörn skulle finnas i ett så stort antal att de långsiktigt fanns kvar i den svenska faunan och att arterna kunde sprida sig till sina naturliga utbredningsområden.

Den 10 december 2013 beslutade riksdagen (riksdagens protokoll 2013/14:43) om regeringens proposition En hållbar rovdjurspolitik där det bland annat föreslås att det övergripande och långsiktiga målet för rovdjurspolitiken ska vara att varg, björn, järv, lodjur och kungsörn i Sverige ska uppnå och bibehålla en gynnsam bevarandestatus. Samtidigt ska tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas.

Riksdagen beslutade också i enlighet med regeringens proposition om referensnivåer för stammarnas storlek och för utbredningen av rovdjursarterna i Sverige. Angående lodjur hade regeringen föreslagit att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller populationen i Sverige ska vara 700–1000 individer och att referensvärdet för en gynnsam bevarandestatus när det gäller utbredningsområdet i Sverige ska vara hela Sverige förutom Gotlands län. Mot bakgrund av att referensvärdena för populationsstorlek och utbredningsområde är uppnådda, bedömde regeringen att lodjur har en gynnsam bevarandestatus i Sverige. Den 16 december 2013 tog Naturvårdsverket ställning till referensvärdena för björn, järv, lodjur och varg (NV-09661-12) inom ramen för rapporteringen enligt Artikel 17 i Art- och habitatdirektivet. När det gäller lodjur rapporterade Naturvårdsverket att referensvärdet för populationsstorleken hos lodjur är 870 individer i Sverige, samma referensvärde 870 individer rapporterades även 2025.

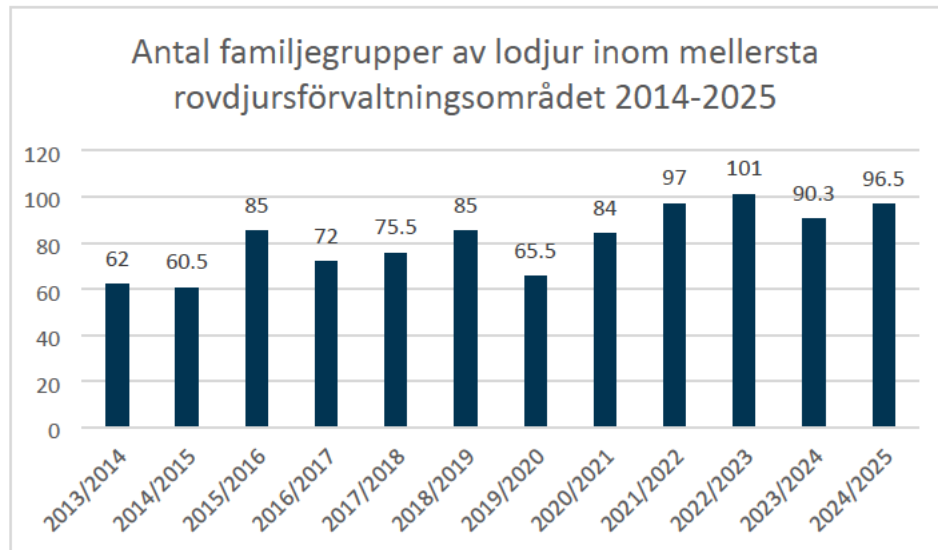
Naturvårdsverket bedömde att livsmiljön för lodjuren har bra kvalitet, att framtidsutsikterna är bra och att bevarandestatusen är gynnsam.

Lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Sedan säsongen 2013/2014 inventeras den skandinaviska lodjurspopulationen med en gemensam metodik för både Sverige och Norge. Ett mål för den gemensamma metodiken är att tydliggöra inventeringsarbetet och åstadkomma likartade bedömningar för att få jämförbara data, såväl inom som mellan länderna. Lodjursstammen, mätt i antal inventerade familjegrupper, varierar mellan åren i mellersta rovdjursförvaltningsområdet. Det kan delvis bero på naturlig variation i reproduktionen, men beror också på att det vissa år är svårare att inventera, på grund av brist på bra spårnö.

Lodjurets populationsdynamik påverkas också av andra faktorer. I mellersta rovdjursförvaltningsområdet är det tätheten av rådjur som visats ha stor betydelse för hur lodjurspopulationen kan utvecklas i området. Under inventeringssäsongen 2024/2025 konstaterades 96,5 familjegrupper av lodjur i mellersta rovdjursförvaltningsområdet vilket motsvarar ca 554 djur. Antalet djur beräknat med viktad konverteringsfaktor (5,96) enligt "Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026"

(Andrén och Aronsson 2025). Den av Naturvårdsverket fastställda miniminivån för mellersta rovdjursförvaltningsområdet är 347 djur (NV-02105-23). Miniminivån för Uppsala län fastställdes i samma beslut till 55 djur vilket motsvarar 10 föryngringar.

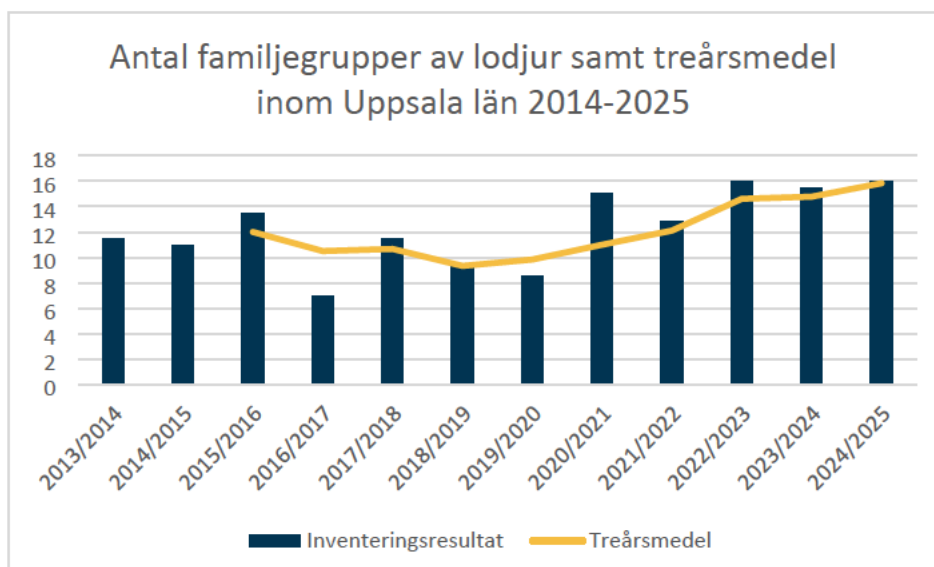
Figur 1: Diagrammet visar antalet lodjursföryngringar per år i mellersta rovdjursförvaltningsområdet sedan 2014.

Lodjur i Uppsala län

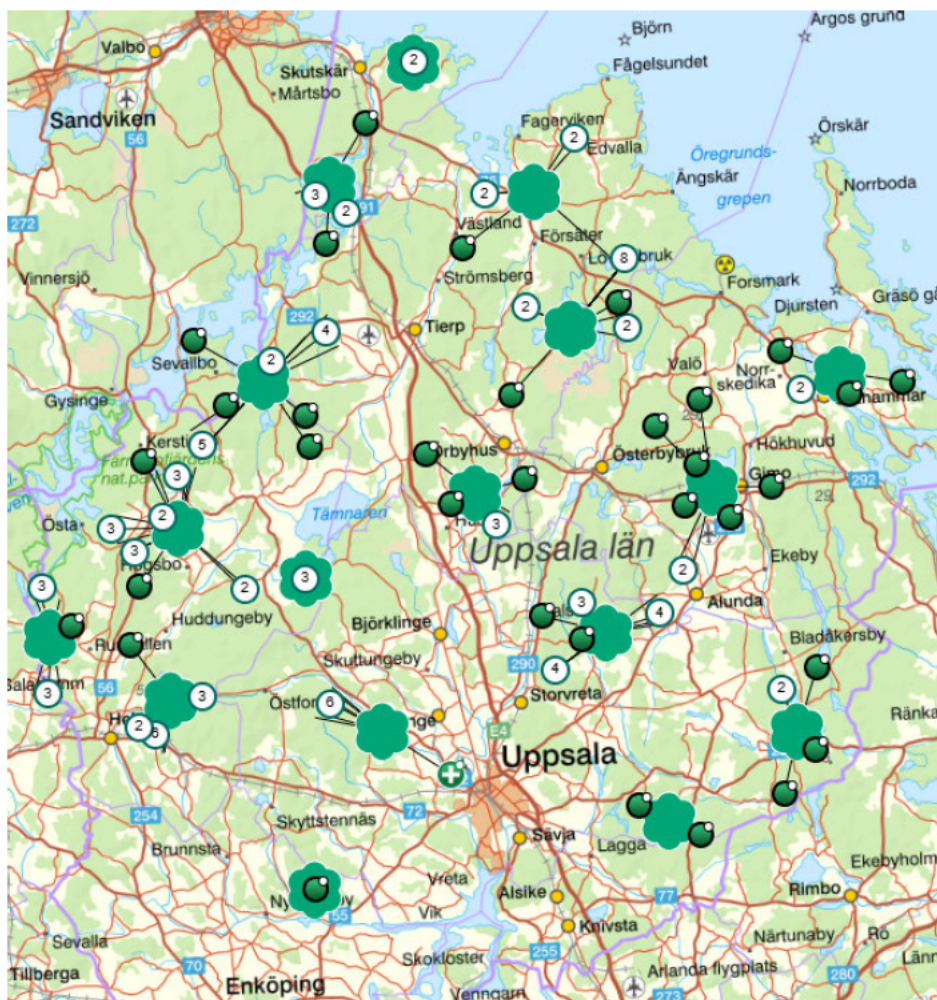
Antalet konstaterade familjegrupper i Uppsala län har det senaste decenniet varierat (figur 2). De senaste fem inventeringssäsongerna har antalet familjegrupper legat stadigt över länets miniminivå. Familjegrupper kan grovt omräknas till antal individer genom en omräkningsfaktor beskriven under rubriken Utbredning, inventeringar och tillväxt. För Uppsala län är omräkningsfaktorn 5,48.

Inventeringsresultatet från 2024/25 visar att antalet familjegrupper är 16 vilket motsvarar en population på cirka 87 lodjur.

Familjegrupperna förekom 2024/25 i princip i hela länet (figur 3).

Figur 2: Diagrammet visar antalet inventerade familjegrupper per år i Uppsala län sedan 2014.

Figur 3: Kartan visar familjegrupper med lodjur (gröna blommor). Små gröna punkter och siffror visar enskilda observationer kopplade till varje familjegrupp.

Beskattningsmodell och beräknat uttag

I rapporten "Beskattningsmodell för lodjur, Prognoser för den svenska lodjurspopulationen 2027 vid olika beskattningsnivåer under 2026" (Andrén och Aronsson 2025) anges effekterna av jakt på lodjurspopulationen vid olika beskattningsnivåer. För mellersta rovdjursförvaltningsområdet används en modell där tillväxttakten i lodjurspopulationen beror på tätheten av rådjur och lodjur samt biogeografisk region. Modellen bygger på beskattning av lodjur oavsett kön och ålder. Länsstyrelserna i mellersta rovdjursförvaltningsområdet har enats om ett uttag på mellan 70 och 80 lodjur. Enligt beskattningsmodellen resulterar ett sådant jaktuttag inom mellersta rovdjursförvaltningsområdet i att det följande inventeringssäsong mest sannolikt återfinns ca 440-450 individer. Förvaltningsområdets lodjurspopulation bibehålls därmed över miniminivån om 347 lodjur, och lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus påverkas ej. Risken att hamna under mellersta rovdjursförvaltningsområdets miniminivå bedöms i modellen vara omkring 5%. Länsstyrelserna inom förvaltningsområdet bedömer även att det utöver licensjakten finns utrymme för skyddsjakt under 2026, om behovet skulle uppstå.

Motivering till beslutet

Möjligheten att medge licensjakt efter lodjur är starkt begränsad och jakt kan endast ske om det finns stöd enligt lagstiftningen. Beslut om licensjakt är ett undantag från ett strikt skydd.

Syftet med jakten

Syftet med licensjakten är att förvaltningen ska bidra till att verkställa riksdagens beslut. Målsättningen är att skapa förutsättningar för en hållbar lodjursförvaltning genom att bevara lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus och förbättra möjligheten för samexistens. Enligt propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" som låg till grund för riksdagens beslut den 10 december 2013 är det mycket viktigt att de människor som påverkas av stora rovdjur ges möjlighet att finna en delaktighet i förvaltningen. Licensjakt kan tillsammans med andra åtgärder såsom bidrag till förebyggande åtgärder och ersättningar för skador samt samråd och information, bidra till att minska konflikterna. Helheten är alltigenom beroende av att rovdjursförvaltningen är tydlig, förutsägbar, legitim, transparent och såväl regionalt som nationellt anpassad.

Förtroendet för förvaltningen är därför enligt Länsstyrelsens bedömning en nyckelfaktor för lodjurets gynnsamma bevarandestatus i Sverige och i Uppsala län på lång sikt. Den regionala förvaltningsplanen för rovdjur i Uppsala län, antagen av Viltförvaltningsdelegationen (Förvaltningsplan för stora rovdjur 2014–2018, länsstyrelsens meddelandeserie 2014:10), har löpt ut i avvaktan på en ny nationell förvaltningsplan. I planen beslutades en förvaltningsnivå för lodjur om 12 familjegrupper. Vilket motsvarar ca 66 lodjur. Länsstyrelsens bedömning är att den beslutade förvaltningsnivån för lodjur om 12 familjegrupper utgör en indikativ målbild tills en ny plan eller förvaltningsnivå är beslutad. Att med god marginal ligga över miniminivån som Naturvårdsverket den 29 april 2024 fastställde till 55 lodjur för Uppsala län och tillåta en selektiv och strikt kontrollerad licensjakt efter lodjur bedömer Länsstyrelsen ligga i linje med de intentioner som redovisas ovan.

Socioekonomiska konsekvenser

Förekomst av rovdjur kan leda till både negativa och positiva socioekonomiska effekter. Socioekonomiska aspekter i rovdjursförvaltningen utgår från rovdjurens sociala och ekonomiska påverkan på förutsättningar för människors verksamhet och vardag. Det kan innebära kostnader och nyttor med avseende på rovdjursförekomst, exempelvis rovdjursturism och rovdjursjakt, skador med konsekvenser för olika näringar, ökade kostnader för förebyggande åtgärder, människors rädsla för rovdjur och rovdjurens indirekta påverkan på natur- och kulturvärden så som löshundsjakt.

Dokumenterade skador på tamdjur, främst får och hundar, i länet som orsakas av lodjur är få och antalet varierar från år till år. På sikt kan en växande lodjursstam leda till ett ökat behov av skyddsjakt eftersom risken för skador ökar när antalet lodjur ökar. Detta i sin tur kan leda till ökade kostnader för samhället och minskad acceptans för arten samt ökad oro hos djurhållare.

Länsstyrelsens ambition är att åstadkomma en förutsägbar lodjursförvaltning och att bibehålla en livskraftig lodjursstam, en hög acceptans för lodjur och en fortsatt låg skadenivå. Det är därför av vikt att regionala mål utgör en del i förvaltningen.

Annan lämplig lösning

Utöver licensjakt arbetar Länsstyrelsen i största möjliga utsträckning med andra åtgärder. Detta i form av bidrag till

förebyggande insatser, ersättningar vid skador, skyddsjakt, samråd och information som bidrar till att minska konflikter mellan människa och lodjur. Förutsättningar för att skydda tamdjursbesättningar från lodjursangrepp är dock begränsad. Rovdjursavvisande stängsel försvårar för lodjur att ta sig in till djuren, men förhindrar inte angrepp helt. Stängsel har därför endast begränsad effekt som skydd mot angrepp av lodjur.

Andra tänkbara lösningar för att uppnå syftet med licensjakten skulle kunna vara flytt eller sterilisering av lodjur. Länsstyrelsen anser att ingen av dessa lösningar är lämpliga. För att uppnå syftet med att förvalta populationen mot nationella och regionala riktlinjer anser Länsstyrelsen att ingen annan lämplig lösning än licensjakt finns.

Gynnsam bevarandestatus

Det uttag av lodjur som vid licensjakt sammanlagt planeras fällas i mellersta rovdjursförvaltningsområdet bedöms inte riskera rovdjursförvaltningsområdets miniminivå på 347 lodjur och därmed inte lodjursstammens gynnsamma bevarandestatus.

Naturvårdsverket har fattat beslut om miniminivåer för lodjur. För Uppsalas del är miniminivån 55 lodjur. I Uppsala län fanns det utifrån det senaste inventeringsresultatet 16 föryngringar, vilket motsvarar cirka 87 lodjur, spridda över stora delar av länet. Länsstyrelsen bedömer att ett uttag av tio (10) lodjur inte långsiktigt kommer riskera att länets lodjurspopulation hamnar under den för länet fastställda miniminivån. Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns utrymme för skyddsjakt om behovet skulle uppstå, baserat på förra årets inventering och att treårsmedelvärdet av inventeringarna visar på en uppgång av länets lodjurspopulation. Tidigare års licensjakter har inte resulterat i någon nedgång av lodjursstammen utan bidragit till att antalet lodjur legat på en stabil och förutsägbar nivå som med god marginal överstiger länets miniminivå.

Naturvårdsverket har i sitt beslut om att delegera rätten till licensjakt efter lo till länsstyrelserna (NV-03752-24) bedömt att lodjurspopulationen har gynnsam bevarandestatus och att de senaste årens jakt inte har försvårat upprätthållandet av densamma.

Populationsuppskattningarna för lodjur visar att antalet individer överstiger miniminivåerna i alla tre rovdjursförvaltningsområdena.

Samverkan mellan Länsstyrelserna

I enlighet med propositionen "En hållbar rovdjurspolitik" har länen inom det mellersta rovdjursförvaltningsområdet (MFO) samverkat i frågor gällande förvaltning av rovdjur. Inför beslut om licensjakt efter lodjur har samverkan skett både mellan länen i rovdjursförvaltningsområdet, genom samverkansrådet och avstämningar på handläggarmöten, och mellan de tre rovdjursförvaltningsområdena för att säkerställa att licensjakten inte ska påverka gynnsam bevarandestatus regionalt eller nationellt.

Beslut om licensjakt för respektive län har grundats på Naturvårdsverkets beslut om miniminivåer för lodjur samt gällande lagstiftning.

Licensjaktens omfattning i Uppsala län

Årets jaktuttag om totalt tio (10) lodjur bedöms av Länsstyrelsen vara rimligt med hänsyn till samtliga ovanstående faktorer. Vid bedömning av möjligt jaktuttag i Uppsala län har hänsyn tagits till hur stor andel av lodjursstammen som finns i länet och att jaktuttaget inte ska försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus. Vidare har Länsstyrelsen utgått från en försiktighetsprincip som både tillåter eventuell skyddsjakt efter problematiska individer samt medger ett utrymme för oförutsedda händelser som kan påverka länets lodjurspopulation. I bedömningen ingår också att risken för underbeskattning av lodjursstammen är större än risken för överbeskattning, vilket ytterligare styrker att detta jaktuttag inte riskerar att påverka lodjurets gynnsamma bevarandestatus negativt.

Jaktresultatet kommer att följas upp noggrant och bidra till kunskapsunderlag för kommande förvaltningsbeslut. I och med genomförandet och utvärdering av kommande års licensjakter kommer kunskapen att öka och de osäkerheter som finns att minska. Detta är vedertagen metodik inom all adaptiv viltförvaltning.

Sammanfattning

Länsstyrelsen bedömer att licensjakt efter lodjur kan medges för att det inte finns någon annan lämplig lösning för att reglera lodjursstammen och samtidigt hålla stammen stabil i länet i relation till nationella och regionala målsättningar. Jakt som ett inslag i beståndsförvaltning är också en del i ambitionen att socioekonomisk hänsyn ska tas. Aktuell beskattning är av begränsad omfattning och

lämplig utifrån såväl målsättningen med jakten som stammens storlek. Jakten sker under strängt kontrollerade former och tillåter lodjursstammen i mellersta rovdjursförvaltningsområdet såväl som i Uppsala län att med fortsatt god marginal förbli en livskraftig population med gynnsam bevarandestatus i artens naturliga utbredningsområde. För att säkerställa att jakten bedrivs selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden beslutar Länsstyrelsen att angivna villkor ska gälla för genomförandet av jakt enligt detta beslut. Då både skadorna och lodjursstammen är jämnt fördelad över länet bör en licensjakt också kunna bedrivas i hela länet. Länsstyrelsen beslutar därför om licensjakt efter lodjur i enlighet med de villkor som framgår av detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 28 § jaktlagen ska, om vilt har skadats vid jakt, jägaren snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas. Om älg, hjort eller rådjur har skadats vid jakt på ett jaktområde och tar sig in på ett annat jaktområde, ska jägaren se till att jakträttshavaren där eller markägaren snarast underrättas. Om jakträttshavaren eller markägaren endast kan nås med svårighet, får Polismyndigheten underrättas i stället.

I 23 c § jaktförordningen anges att förutsättningen för att licensjakt efter björn, varg, järv och lo ska kunna tillåtas är att det inte finns någon annan lämplig lösning och att jakten inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Jakten måste dessutom vara lämplig med hänsyn till stammarnas storlek och sammansättning samt ske selektivt och under strängt kontrollerade förhållanden.

Av 23 d § jaktförordningen följer att om det finns förutsättningar enligt 23 c § och något annat inte följer av 24 a §, får Naturvårdsverket besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo. Ett beslut om jakt enligt första stycket får utformas och förenas med villkor som är ändamålsenliga med hänsyn till de olägenheter som förekomsten av täta rovdjurspopulationer orsakar.

Bestämmelserna i jaktförordningen ska tolkas mot bakgrund av motsvarande bestämmelser i Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet).

Enligt 24 a § andra stycket jaktförordningen får Naturvårdsverket överlämna att besluta om licensjakt efter björn, varg, järv och lo till Länsstyrelserna i ett rovdjursförvaltningsområde.

Rovdjursförvaltningsområdena är indelade enligt 2 § förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn.

Enligt 24 d § samma förordning får Naturvårdsverket meddela föreskrifter om eller i det enskilda fallet besluta hur man ska förfara med dödade djur.

I ett beslut om jakt enligt 23 b eller 23 d § samma förordning får den beslutande myndigheten bestämma hur man ska förfara med ett dödat djur. Om inte myndigheten beslutat något annat får djuret behållas av jakträttshavaren. När beslut om jakt meddelas enligt 23 b eller 23 d § får myndigheten även medge undantag från 31 § första stycket jaktlagen och, när det gäller skyddsjakt, också medge att jakten bedrivs på annans jaktområde.

Enligt 59 § samma förordning länsstyrelsen förordna att beslut enligt denna förordning skall gälla utan hinder av att det har överklagats.

Enligt 3 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om förvaltning av stora rovdjur (2022:4) ska länsstyrelsen inför beslut om licensjakt undersöka möjligheterna att helt eller delvis rikta jakten till områden där det finns en förhöjd risk att rovdjursförekomst allvarligt försvårar hållande av tamdjur eller där det behövs för att på annat sätt främja samexistens mellan människor och stora rovdjur.

Länsstyrelsens beslut om licensjakt ska innehålla en redogörelse av vilka avvägningar som gjorts vid val av jaktområden.

Enligt 4 kap 6 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt föreskriva att

1. högst två hundar som ställer eller förföljer en och samma björn, lo eller järv får användas samtidigt, [...] och att
2. hundar får inte bytas under jakt på ett och samma djur under en och samma dag.

Enligt 5 kap 4 § samma föreskrift ska länsstyrelsens beslut om licensjakt på lo i mellersta rovdjursförvaltningsområdet gälla hela perioden från den 1 mars till den 31 mars.

Enligt 6 kap 1 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt föreskriva att den som jagar ska informera sig minst en gång i timmen om hur många djur som återstår av tilldelningen i det område där jakten bedrivs.

Enligt 6 kap 2 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. Den som har påskjutit ett djur ska ansvara för att skottplatsundersökning genomförs för att ta reda på om djuret är skadat eller inte. Spår på skott- och fallplats får inte förstöras.
2. Eftersök ska, om inte skottplatsundersökningen eller andra omständigheter visar att djuret är oskadat, genomföras fram till dess att
 - a. djuret påträffas dött,
 - b. djuret påträffas skadat och avlivats,
 - c. eller djuret inte kan anträffas.
3. Den som har påskjutit ett djur ska på begäran visa skottplatsen för länsstyrelsen.
4. Den som har påskjutit ett djur ska redovisa till länsstyrelsen hur skottplatsundersökning och eftersök genomförts samt dokumentera dessa åtgärder på det sätt som Naturvårdsverket anvisar.

Enligt 6 kap 3 § samma föreskrift ska Länsstyrelsen i sitt beslut erinra om den skyldighet som följer av 28 § jaktlagen för jägaren att om vilt har skadats vid jakt snarast vidta de åtgärder som behövs för att djuret ska kunna spåras upp och avlivas.

Enligt 6 kap 4 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva följande:

1. att jakten kommer att avlysas då det totala antalet djur fällts eller påskjutits och avräknats inom ett län eller del av län eller om jakttiden löpt ut, och
2. hur information om avlysningen kommer att ske.

Enligt 6 kap 6 § samma föreskrift ska Länsstyrelsens beslut om licensjakt på björn, varg, järv eller lo föreskriva att

1. länsstyrelsen ska ges möjlighet att besiktiga fällda djur,
2. att skytten inom ett dygn från det att djuret fällts ska kunna visa alla delar av djuret för länsstyrelsen, och att
3. skytten på begäran ska visa skottplats och fallplats för länsstyrelsen.

Vid besiktning av det fällda djuret ska skytten tillsammans med länsstyrelsen märka djuret och dokumentera besiktningen på det sätt som Naturvårdsverket anvisar. Enligt 7 och 8 §§ Av länsstyrelsens beslut om licensjakt ska det framgå vilken provtagning som ska genomföras på fällt djur och vilka uppgifter som ska återrapporteras till länsstyrelsen och hur de ska återrapporteras.

Enligt beslut (NV-03752-24) delegerar Naturvårdsverket rätten att fatta beslut om licensjakt efter lodjur till samtliga länsstyrelser utom Länsstyrelsen i Gotlands län. Delegeringen gäller till och med den 15 april 2024.

Enligt artikel 12.1 a) art- och habitatdirektivet ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för införande av ett strikt skyddssystem i det naturliga utbredningsområdet för de djurarter som finns förtecknade i bilaga 4 a, med förbud mot att avsiktligt fånga eller döda exemplar av dessa arter i naturen, oavsett hur detta görs. Lodjur återfinns i bilaga 4 a såsom en djurart av gemenskapsintresse som kräver noggrant skydd.

Av artikel 16.1.e) art- och habitatdirektivet följer att förutsatt att det inte finns någon annan lämplig lösning och att undantaget inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos bestånden av de berörda arterna i deras naturliga utbredningsområde får en medlemsstat göra undantag från bestämmelserna i artikel 12 för att under strängt kontrollerade förhållanden selektivt och i begränsad omfattning tillåta insamling och förvaring av vissa exemplar av de arter som finns förtecknade i bilaga 4 i en begränsad mängd som fastställs av de behöriga nationella myndigheterna.

I komplement till tidigare domar ska länsstyrelserna även ta i beaktande EU-domstolens förhandsavgörande, mål C-674/17, den så kallade i Tapioladomen. Tapioladomen tydliggör att möjligheten att

besluta om undantag enl. Art. 16.1 e är begränsade. EU-domstolen har även slagit fast att den så kallade proportionalitetsprincipen gäller inom artskyddsområdet.

Riktlinjer för förvaltningen av stora rovdjur

Large Carnivore Initiative for Europe (LCIE) har på EU-kommissionens uppdrag tagit fram riktlinjer för förvaltning av stora rovdjur på populationsnivå. Riktlinjerna antogs av EU-kommissionen sommaren 2008 och kan enligt kommissionens bedömning ligga till grund för inriktningen av rovdjursförvaltningen inom EU. I riktlinjerna anges bland annat följande om möjligheterna till jakt: *"från bevarandesynpunkt finns ingen principiell orsak till att populationerna av stora rovdjur ej kan tolerera vissa nivåer av jaktliga förvaltningsåtgärder eller att förvaltas under samma förutsättningar som jaktbart klövvilt eller jaktbara fågelarter. Detta förutsatt att jakten är väl hanterad, vilket i detta fall innebär effektiv inventering av populationsstorlek, fastställande av lämplig tilldelning och jaktperioder, samt noggrann åttlydnad av dessa regler. En väl organiserad jakt kan potentiellt sett vara uthållig. Artikel 16 ger i sammandrag en möjlighet att tillåta jakt, och kvarhållande av traditionella jaktmetoder".*

Information

Krav på eftersökshund

Vid jakt efter lodjur ska hund som är särskilt tränad i att spåra upp skadat vilt kunna finnas på skottplatsen inom högst två timmar från påskjutningen. Detta framgår av 17 § andra stycket jaktförordningen.

Tillåtna jaktmedel

I kap. 2 11 § och 12 § samt kap. 3 11 § och 13 § Naturvårdsverkets föreskrifter om vapen, vapentillbehör och ammunition för jakt (NFS 2023:8) framgår vilka vapen som är tillåtna vid jakt efter lodjur.

Jakt som inte följer villkoren i detta beslut sker utan stöd av beslutet och i strid med fredningsbestämmelserna i 3 § jaktlagen. Straffbestämmelser för jaktbrott och grovt jaktbrott finns i 43 och 44 §§ jaktlagen.

Länsstyrelsen erinrar enligt 27 § jaktlagen om att jakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet.

Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen beslutar att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelsedelgivning. Beslutet fattas med stöd av 49 § delgivningslagen (2010:1932). Meddelande om beslutets huvudsakliga innehåll samt om var och när det hålls tillgängligt införs inom 10 dagar i Post och inrikes tidningar. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Länsstyrelsen Uppsala, Bäverns gränd 17, Uppsala samt på Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/uppsala

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med vilthandläggare Anders Johannesson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Lennart Nordvarg och länsjurist Erika Rydgren medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Naturvårdsverket

Viltförvaltningsdelegationen i Uppsala län

Mellersta rovdjursförvaltningsområdet

Statens veterinärmedicinska anstalt

Polismyndigheten region mitt

Du kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där du kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå dig.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 11-2026.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.